

V Bruseli 18. apríla 2018
(OR. en)

8110/18
ADD 3

JAI 323
COPEN 104
CYBER 66
DROIPEN 53
JAIEX 27
ENFOPOL 171
TELECOM 94
DAPIX 106
EJUSTICE 27
MI 269
IA 101
CODEC 577

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	18. apríla 2018
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2018) 119 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU Sprievodný dokument k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskom príkaze na predloženie a uchovanie elektronických dôkazov v trestných veciach a k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovujú harmonizované pravidlá určovania právnych zástupcov na účely zhromažďovania dôkazov v trestnom konaní

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2018) 119 final.

Príloha: SWD(2018) 119 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 17. 4. 2018
SWD(2018) 119 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

**k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskom príkaze na
predloženie a uchovanie elektronických dôkazov v trestných veciach**

a

**k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovujú
harmonizované pravidlá určovania právnych zástupcov na účely zhromažďovania
dôkazov v trestnom konaní**

{COM(2018) 225 final} - {SWD(2018) 118 final} - {COM(2018) 226 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu k návrhu na zlepšenie cezhraničného prístupu k elektronickým dôkazom v trestných veciach
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo je to problém na úrovni EÚ?
Ťažkosti spojené s cezhraničným prístupom k elektronickým dôkazom v súčasnosti bránia účinnému vyšetrovaniu a trestnému stíhaniu trestných činov v EÚ. Účinnosť justičnej spolupráce medzi orgánmi verejnej moci má svoje nedostatky rovnako ako ich má priama spolupráca medzi orgánmi verejnej moci a poskytovateľmi služieb a priamy prístup orgánov verejnej moci k elektronickým dôkazom. V dôsledku toho dochádza k zastaveniu vyšetrovaní, trestné činy ostávajú nepotrestané, obeť sú menej dobre chránené a občania Európskej únie sa cítia menej v bezpečí. V posúdení vplyvu sa identifikujú tri problémy: 1. V rámci existujúcich postupov justičnej spolupráce je cezhraničný prístup k elektronickým dôkazom príliš zdĺhavý, čím sa znižuje účinnosť vyšetrovaní a trestných stíhaní. 2. Nedostatočná spolupráca v rovine súkromného a verejného sektora medzi poskytovateľmi služieb a orgánmi verejnej moci bráni účinným vyšetrovaniam a trestným stíhaniam. 3. Nedostatky pri určovaní súdnej právomoci môžu byť prekážkou účinných cezhraničných vyšetrovaní a trestných stíhaní.
Čo je potrebné dosiahnuť?
Všeobecným cieľom je zabezpečiť účinné vyšetrovanie a trestné stíhanie trestných činov v EÚ zlepšením cezhraničného prístupu k elektronickým dôkazom prostredníctvom justičnej spolupráce v trestných veciach a aproximácie pravidiel a postupov. Existujú tri konkrétne ciele: 1. obmedziť zdržania v rámci cezhraničného prístupu k elektronickým dôkazom; 2. zabezpečiť cezhraničný prístup k elektronickým dôkazom tam, kde v súčasnosti chýba; 3. zlepšiť právnú istotu, ochranu základných práv, transparentnosť a zodpovednosť.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Keďže táto iniciatíva zahŕňa cezhraničné otázky, predmetné problémy nemôžu vyriešiť jednotlivé krajiny EÚ. Navyše vzhľadom na rozdielnosť právnych prístupov, počet dotknutých oblastí politiky (bezpečnosť, trestné právo, základné práva vrátane ochrany osobných údajov, hospodárske otázky) a široký rozsah zainteresovaných strán predstavuje úroveň EÚ najvhodnejšiu úroveň, na ktorej možno identifikované problémy riešiť. Opatrenia na úrovni EÚ takisto uľahčujú spoluprácu s tretími krajinami, najmä s USA, čo má veľký význam, keďže potreba prístupu k elektronickým dôkazom na medzinárodnej úrovni často presahuje hranice EÚ.
B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo tomu tak je?
Možnosť A: nelegislatívne opatrenie (t. j. praktické opatrenia na zlepšenie justičnej spolupráce medzi orgánmi verejnej moci a posilnenie spolupráce medzi orgánmi verejnej moci a poskytovateľmi služieb) Možnosť B: možnosť A + medzinárodné dohody Možnosť C: možnosť B + právne predpisy týkajúce sa priamej spolupráce (európsky príkaz na predloženie dôkazov + prístup do databáz) Možnosť D: možnosť C + právne predpisy týkajúce sa priameho prístupu Uprednostňovanou možnosťou je možnosť D tak z hľadiska kvality, ako aj z hľadiska nákladov a prínosov.
Aké je stanovisko rôznych zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?
Uskutočnili sa rozsiahle konzultácie so zainteresovanými stranami, ktoré trvali viac než 18 mesiacov. Orgány verejnej moci v krajinách EÚ zdôraznili tieto kľúčové otázky: trvanie spracovania žiadosti, nedostatok spoľahlivej spolupráce s poskytovateľmi služieb, nedostatočná transparentnosť a, pokiaľ ide o vyšetrovacie opatrenia, právna neistota v súvislosti s jurisdikciou. Poskytovatelia služieb a niektoré organizácie občianskej spoločnosti uviedli, že právna istota je kľúčová z pohľadu umožnenia priamej spolupráce s orgánmi verejnej moci a že je potrebné zabrániť kolízii právnych poriadkov.

Niektoré organizácie občianskej spoločnosti vyjadrili nesúhlas s právnym predpisom na úrovni EÚ týkajúcim sa priamej spolupráce. Namiesto toho by uprednostnili zlepšenie postupov vzájomnej právnej pomoci.
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (ak existujú, okrem tých hlavných)?
Očakáva sa, že iniciatívou sa zvýši účinnosť a efektívnosť vyšetrovaní a trestných stíhaní, zlepši sa transparentnosť a zodpovednosť, zaručí sa dodržiavanie základných práv a podporí sa dôvera v digitálny jednotný trh tým, že sa zlepši bezpečnosť a obmedzí sa vnímanie beztretnosti trestných činov spáchaných na sieťových zariadeniach alebo prostredníctvom nich.
Aké sú náklady uprednostňovanej možnosti (ak existujú, ktoré sú najdôležitejšie)?
Náklady sú administratívne a vyplývajú z transpozície uprednostňovanej možnosti krajinami EÚ, ako aj z presadzovania uprednostňovanej možnosti a dodržiavania právnych predpisov poskytovateľmi služieb. - Jednorazové náklady sa pre krajiny EÚ odhadujú na 3,3 milióna EUR a pre poskytovateľov služieb na 1,7 milióna EUR. - Uprednostňovanou možnosťou nevzniknú žiadne opakujúce sa náklady. Naopak, v prípade členských štátov bude táto možnosť viesť k opakujúcim sa úsporám v odhadovanej výške 7,1 milióna EUR ročne a v prípade poskytovateľov služieb k úsporám v odhadovanej výške 4,3 milióna EUR.
Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?
Právna istota a štandardizácia postupov , ktorým sa zmierni administratívna záťaž a podporí konkurencieschopnosť, by mali mať pozitívny vplyv na MSP.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Očakáva sa, že na základe uprednostňovanej možnosti vzniknú počiatočné náklady na vykonávanie, ktoré budú z dlhodobého hľadiska kompenzované úsporami z opakujúcich sa nákladov. Vnútroštátne orgány sa budú musieť prispôbiť novým postupom a absolvovať odbornú prípravu. Z dlhodobého hľadiska by však orgány mali pocítiť prínosy zo zefektívnenia a z centralizácie , dopĺňajúcej odbornej prípravy a jasného právneho rámca upravujúceho žiadosti o prístup k údajom, čo by malo priniesť zvýšenie efektívnosti. Podobne by mal klesnúť počet žiadostí, ktoré krajiny musia spracovať, keďže uprednostňovanou možnosťou by sa mal znížiť nápor na kanály justičnej spolupráce.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Poskytovatelia služieb sa budú musieť prispôbiť novému legislatívnemu rámcu zavedením nových postupov, zabezpečením odbornej prípravy zamestnancov a prípadne vymenovaním právneho zástupcu. Vykonávanie praktických opatrení, ktoré by boli nepovinné, by so sebou prinieslo určité náklady . Poskytovatelia služieb by mohli čeliť väčšiemu počtu žiadostí, čím by sa zvýšili náklady na dodržiavanie predpisov. Naopak, harmonizovaným rámcem by sa mohlo znížiť zaťaženie uvedených poskytovateľov, ktorí v súčasnosti reagujú na žiadosti o iné ako obsahové údaje a ktorí ich musia posudzovať podľa rôznych právnych predpisov všetkých členských štátov. Účinnejšie vyšetrovania zahŕňajúce cezhraničný prístup k elektronickým dôkazom by mali pozitívne sociálne vplyvy vrátane možného zníženia počtu trestných činov prostredníctvom väčšieho odrádzajúceho účinku. Uprednostňovaná možnosť zahŕňa dostatočné záruky za zabezpečenie úplného súladu opatrení, ktoré sú v nej obsiahnuté, so základnými právami . Nezistil sa žiadny významný vplyv na životné prostredie .
Proporcionalita?
Uprednostňovanou možnosťou by sa zaviedli pravidlá a postupy na zlepšenie cezhraničného prístupu vnútroštátnych súdnych orgánov k elektronickým dôkazom s výslovnými zárukami na základe nevyhnutnosti a proporcionality . Uvedenou možnosťou by sa súkromnému sektoru (vrátane MSP) ani jednotlivcom neuložili neprimerané povinnosti. Namiesto toho by sa ňou zaviedol súbor opatrení, pri ktorých sa očakáva, že budú viesť k podstatným hmotným a nehmotným prínosom . Uprednostňovaná možnosť neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na vyriešenie pôvodného problému a splnenie stanovených cieľov opatrenia EÚ.

D. Následné činnosti
Kedy sa táto politika preskúma? Komisia by mala preskúmať vykonávanie iniciatívy s cieľom posúdiť splnenie cieľov politiky. Toto hodnotenie by sa malo vykonať päť rokov po lehote na vykonanie legislatívneho aktu, čím sa zabezpečí, že ubehne dostatok času, aby bolo možné vykonať zmysluplné posúdenie právnych predpisov a praxe vo všetkých zúčastnených členských štátoch.